

Næringslivets klimahandlingsplan

Norsk klimapolitikk – tid for handling

Sammendrag

Norge som energinasjon
kan og skal gå foran.
Næringslivet skal bidra aktivt til
å løse klimautfordringene. »

Tid for handling

Klimaproblemene er en av vår tids største utfordringer. Når klimagassutslippene skal reduseres er det næringslivet som må levere de praktiske løsningene. Det er bedriftene som utvikler ny teknologi og nye prosesser som reduserer klimapåvirkningen.

NHO har etablert Næringslivets klimapanel for å utvikle et samlet bidrag fra norsk næringsliv. Næringslivets klimapanel er tilhengere av en offensiv klimapolitikk.

Norge som energinasjon kan og skal gå foran. Næringslivet skal bidra aktivt til å løse klimautfordringene.

For norsk næringsliv ligger det store muligheter i utvikling av løsninger på klimaproblemene. Med forutsigbare og langsiktige rammebetingelser kan karbonlekkasje unngås og norsk industris konkurransevne opprettholdes samtidig som vi reduserer utslipp.

Nå er det tid for handling i klimapolitikken. Tiden for visjoner og store målsettinger ligger bak oss.

Målet til Næringslivets klimapanel er å skape ny driv i klima- og energiarbeidet i Norge. I denne handlingsplanen foreslår vi ambisiøse, men realistiske mål og tiltak som gir resultater raskt. For å få til dette, må nye virkemidler og rammebetingelser på plass.

Norge kan demonstrere hvordan samarbeid mellom myndigheter, næringsliv, arbeidstakere og det sivile samfunn raskere kan gi gode løsninger. Vi kan sette et eksempel ved å vise sammenhengen mellom ambisiøse nasjonale mål og realistisk, kostnadseffektiv og innovativ gjennomføring.

Næringslivets klimapanel vil invitere til klimadugnad. Dersom myndighetene bidrar med rammebetingelser, skal næringslivet bidra med løsninger.

Våre kuttforslag

Klimautfordringen er global, og mest av alt trengs det globale løsninger. Klimapolitikken blir til innenfor rammevilkår gitt av FN, blant annet ved Kyoto-protokollen fra 1997. Som EØS-land har EUs klima- og energipolitikk spesielt stor betydning for oss.

I Norge gir klimaforliket mellom partier på Stortinget rammene for hva vi skal gjøre hjemme og utenfor landet. Klimaforliket sier at Norge i 2020 skal kutte de globale klimagassutslippene tilsvarende 30 prosent av Norges utslipp i 1990.

Næringslivets klimapanel har gjennomgått muligheten for å redusere klimagassutslippene i Norge i de viktigste sektorene. Ti år er kort tid for å bygge ut mer fornybar energi i stor skala, utvikle prosess teknologi eller utvikle teknologi for fangst og

lagring av CO₂. Klimaforlikets mål om å gjøre to tredeler av utslippsreduksjonen i 2020 i Norge, tilsvarende 15–17 millioner tonn CO₂-ekvivalenter (CO₂e), er derfor ikke realistisk. Innenfor en forsvarlig kostnad mener vi det er mulig å redusere utslippene i Norge med 12 millioner tonn CO₂e innen 2020. Effektivisering av elektrisitetsbruk i Norge kan i tillegg tilsvare fremtidige kutt i klimagassutslipp i EU med 5–8 millioner tonn CO₂e per år.

NÆRINGSLIVETS KLIMAPANELS VURDERING ER:

- ▶ Del-elektrifisering av eksisterende offshoreinstallasjoner er teknisk mulig, men svært dyrt. Dette bør ikke prioriteres. For nye felt og store oppgraderinger er elektrifisering en mulighet.
- ▶ Det er ikke sannsynlig at fangst og lagring av CO₂ er kommersielt tilgjengelig før etter 2020. Derfor bidrar CCS lite til reduksjonen i 2020. CCS på Mongstad og Kårstø er holdt utenfor, fordi disse anleggene inngår i referansebanen. Karbonfangst og lagring i prosessindustrien utover demonstrasjonsskala er urealistisk før 2020. På lenger sikt kan det bli viktig

hvis vi gjennomfører en storsatsing på teknologiutvikling og demonstrasjonsanlegg nå.

- ▶ Energieffektivisering i bygg og eiendom har et potensial på 10 TWh i 2020. Teknologien finnes i dag, men spart elektrisitet fra vannkraft gir ikke reduksjon av utslipp. I Europa ville utslippene fra produksjon av 10 TWh tilsvare 5–8 millioner tonn CO₂.
- ▶ I transportsektoren skjer hurtig teknologiutvikling. Effektivisering, bruk av biodrivstoff, elektrisitet og hybridløsninger vil gi betydelige utslippskutt. Derfor må ny teknologi raskt tas i bruk.

POTENSIAL FOR UTSLIPPSREDUKSJONER

Millioner tonn CO₂-ekvivalenter i 2020

Sektor	Potensial for utslippsreduksjon NHOs vurdering	Tiltak	Virkemiddel og Finansiering
Energi-produksjon	1	<ul style="list-style-type: none">• Energieffektivisering	<ul style="list-style-type: none">• Klimafond for tiltak på eksisterende installasjoner og for teknologiutvikling
Bygg, anlegg og eiendom	3	<ul style="list-style-type: none">• Utfasing av fossilt brensel til oppvarming og til produksjon av fjernvarme	<ul style="list-style-type: none">• Rettighetsbasert tilskuddsordning for energieffektivisering• Bedre avskrivingsregler for rehabilitering og tekniske installasjoner
Transport	4	<ul style="list-style-type: none">• Raskere utskifting av bilparken• Mer el-biler og hybridløsninger• Økt bruk av biodrivstoff• Gassdrift av båter• Mer kollektivtransport i byområdene	<ul style="list-style-type: none">• Endret og forutsigbart avgiftsregime slik at ny teknologi, biodrivstoff og andre nye energibærere raskere tas i bruk.• Infrastrukturbygging• Klimafond for teknologiutvikling
Industri	1	<ul style="list-style-type: none">• Prosessutvikling• CCS-utvikling	<ul style="list-style-type: none">• Tilskudd til energieffektivisering• Klimafond for utvikling og bruk av ny teknologi
Skogbruk, landbruk og andre	3	<ul style="list-style-type: none">• Skogplanting- og skjøtsel, balansert gjødsling• Bioenergi basert på skogprodukter må utvikles videre.• Fossilt brensel må erstattes av bioenergi.	<ul style="list-style-type: none">• Klimafond for utvikling og bruk av ny teknologi

Seks tiltak for handling

For norsk næringsliv ligger det mange muligheter i å lede an i arbeidet med å finne konkrete løsninger på klimaproblemene. Bedriftene vil bidra med nye produkter og tjenester og selv ta disse i bruk.

Bedriftene må inkludere klimavurderinger i sine strategier og redusere miljøbelastningen av den daglige driften. De må forberede seg på endring i rammevilkår og kundeholdninger. Bedrifter som greier å kombinere klimagassreduksjoner med næringsutvikling blir vinnerne.

Norge må utnytte de muligheter moderne informasjons- og kommunikasjonsteknologi gir, til dematerialisering, nye verdikjeder og arbeidsprosesser.

Men næringslivet kan ikke lykkes på egen hånd. Myndighetene må bidra med rammebetingelser som fremmer klimavennlige løsninger. Arbeidstakerne må bidra til innovasjon og omstilling, og forbrukerne må etterspørre klimavennlige varer og tjenester. Det er et sterkt behov for felles innsats og nye måter å arbeide sammen på.

Næringslivets investeringer må stimuleres gjennom statlige insentiver og virkemidler. Dette fordrer at vi kan ha tillit til at politikk og virkemidler er forutsigbare og langsiktige.

I samarbeidet mellom det offentlige og det private må det utvikles nye virkemidler på en rekke områder. Følgende tiltak kan få i gang handling raskt:

1 Sterkere insentiv for energieffektivisering i eksisterende bygg

Energieffektivisering må prioriteres gjennom opprettelse av en ny rettighetsbasert insentivordning. Bedre støttemekanismer og skatteinsentiver, sertifikatorordninger og avskrivningsregler vil stimulere investeringer. Både bedriftene og det offentlige som eier av bygg må stille større miljøkrav.

2 Utvikle mer fornybar energi

Mer klimavennlig energi er nødvendig for å utvikle lavutslippssamfunnet, og potensialet i Norge er stort. Norsk næringsliv har ambisjoner om å være en ledende leverandør av fornybar energi og tilhørende teknologi.

3 Konverteringsmekanismer for nasjonale tiltak med internasjonal klimaeffekt

Reduksjon i strømforbruket gir kun direkte reduksjon i klimagassutslippene dersom spart strøm erstatter forurensende fossil energi. Det bør utvikles konverteringsmekanismer for å oppnå nasjonale mål og bruke eksisterende markedsmekanismer.

4 Klimafondet - stimulere innføring og utvikling av teknologi

Et fond kan bidra til raskere innføring av eksisterende miljøteknologi og hurtigere utvikling av ny teknologi. Det kan finansieres ved en øremerking av den eksisterende CO₂-avgiften fra petroleumsnæringen, uten å innføre andre nye avgifter.

5 Endring av bilavgiftene

Stereke endring av bilavgiftene vil øke salget av mer miljøvennlige biler. En økning av vrakpanten kan gi raskere utskifting av eldre biler. Drivstoffavgiftene må bidra til økt bruk av drivstoff med mindre klimagassutslipp, som biodrivstoff og elektrisitet.

6 Klimatiltak utenfor Norge - marked for norsk næringsliv

Norske myndigheter vil i årene fremover bruke store summer på klimatiltak utenfor Norge. De samlede utgiftene til ulike klimatiltak øker betydelig. Norske virksomheter må få en tydeligere rolle i Norges internasjonale miljøengasjement.

« Næringslivet kan ikke lykkes på egen hånd. Myndighetene må bidra med rammebetingelser som fremmer klimavennlige løsninger. »

Gjennomføring krever samarbeid

Norge mangler ikke ambisiøse mål, men konkrete og realistiske planer for gjennomføring av målene i klimapolitikken. Vi trenger en nasjonal energi- og klimaplan som viser hvilke tiltak og utviklingsaktiviteter som må iverksettes for å nå målene, når de kan gjennomføres, og hva disse vil kreve av innsats og ressurser. Planen må være konkret og forpliktende for perioden frem til 2020 og vise sammenhengen mellom tiltak innen klima, energi og næringsutvikling. Den må utarbeides i 2010 som et samarbeidsprosjekt mellom myndigheter, næringslivet, arbeidstakerne, forskningsinstitusjoner og forbrukerne.

**Vår handlingsplan er NHOs grunnlag for dette samarbeidsprosjektet.
Vi er klare for klimadugnad!**